

Særavtale for undervisningspersonalet

i

folkehøgskolen

1.1 Parter

VIRKE

og

Fellesorganisasjonen FO
Musikernes Fellesorganisasjon
Norsk Sykepleierforbund
Norsk Tjenestemannslag
Skolenes landsforbund
Utdanningsforbundet
Fagforbundet

1.2 Omfang

Særavtalen omfatter undervisningsstillingene i folkehøgskolen. Skolene er i utgangspunktet omfattet av Landsoverenskomst for utdanning.

1.3 Varighet

Avtalen gjelder fra 1. januar **2018** til 31. desember **2020** og videre for 1 – ett – år av gangen hvis den ikke av en av partene blir sagt opp skriftlig med 1 - en – måneders varsel.

2 ARBEIDSTID

2.1 Avtalens mål

Folkehøgskolen legger avgjørende vekt på hele mennesket. Dialog mellom lærer og elev er sentralt, og det er derfor viktig at mest mulig av lærernes arbeidstid brukes sammen med elevene.

Innenfor denne ramme skal avtalen bidra til profesjonalitet i lærernes yrkesutøvelse – og legge til rette for varierte arbeidsformer som gir folkehøgskolens elever størst mulig nytte av arbeidstiden.

Lærernes arbeid består i hovedsak av undervisning, sosialpedagogiske oppgaver, andre oppgaver sammen med elevene, kollegialt samarbeid, individuelt arbeid og kompetanseutvikling og samarbeid med foresatte og instanser utenfor skolen. Avtalen skal sikre den enkelte lærer tilstrekkelig og rimelig tid til de oppgaver som følger direkte eller indirekte av undervisningsoppgavene.

Avtalen skal gjøre det mulig å vurdere forholdet mellom tid til undervisning og tid til andre oppgaver.

Avtalen skal i seg selv ikke medføre redusert ressursbruk i skolen.

Til grunn for denne avtalens oppbygning og bestemmelser ligger blant annet dagens lov om Ffolkehøyskoler med tilhørende forskrifter.

2.2 Lokal prosess

Det skal inngås en lokal avtale om bruken av lærernes arbeidstid. Avtalen skal inngås mellom skolen og de lokale tillitsvalgte på skolen fra de arbeidstakerorganisasjoner som er part i særavtalen og som har lærere som medlemmer på skolen. (For det følgende referert til som "arbeidstakerorganisasjoner").

Før forhandlingene om ny lokal avtale gjennomføres bør skolen og arbeidstakerorganisasjonene bli enige om utviklingsmål, prosesser og tiltak som kan sikre at skolen når de mål som er fastsatt for den enkelte skole og de mål avtalepartene er enige om – se kapittel 2.1 særavtalen. Hele undervisningspersonalet bør engasjeres i prosessen.

På dette grunnlag skal de lokale parter utarbeide en lokal arbeidstidsavtale.

Dersom partene ikke blir enige, må de hver for seg utarbeide utviklingsmål, prosesser og tiltak som de vil legge til grunn i sitt videre +arbeid med en lokal arbeidstidsavtale.

2.3 Den lokale avtale

De lokale parter avgjør selv hvilke bestemmelser de vil ta inn i en lokal avtale. Dette kan blant annet være bestemmelser om:

- antall uker arbeidstiden skal fordeles på ut over 33 uker innenfor årsverket på 1687.5 timer
- hvordan arbeidstiden skal plasseres innenfor denne tiden
- fordeling av tid til undervisning, sosialpedagogiske oppgaver, annet arbeid med elever, kollegialt samarbeid, individuelt arbeid, kompetanseutvikling og samarbeid med foresatte og andre instanser utenfor skolen.
- hvilke prinsipper som skal legges til grunn for fordeling av arbeidsoppgaver/ansvar til den enkelte lærer.
- tid til utførelse av funksjoner
- seniorpolitiske tiltak og hvordan de skal praktiseres
- eventuelle avvik fra sentralt fastsatte regler som utløser overtid.

De lokale arbeidstidsavtaler kan ha ulike løsninger tilpasset behovene på den enkelte skole. Avtalene kan helt eller delvis være sammenfallende med den sentrale avtalen, – eller de kan være bygget opp på helt selvstendig grunnlag og med andre løsninger enn den sentrale avtale.

De avtalte løsninger skal uansett være innenfor den sentrale avtales mål og de fastsatte utviklingsmål for skolen.

2.4 Lokal uenighet

Dersom partene på skolen ikke blir enige, skal uenigheten nedfelles i en protokoll. Partene må i protokollen

- beskrive hva de er enige og hva de er uenige om
- begrunne sine standpunkter der de er uenige

Uenigheten behandles slik:

1. Det gjennomføres bistandsforhandlinger
2. Ved fortsatt uenighet fastsetter de sentrale parter løsningen.

3 SENTRAL AVTALE

3.1 Årsverket

Lærernes samlede arbeidsoppgaver skal utføres innenfor et årsverk på 1687,5 timer (1650 timer for lærere som er 60 år og over).

Av årsverket er 33 uker sammenfallende med elevenes skoleår. Innenfor denne rammen kan inntil 5 dager per skoleår disponeres til planlegging og kompetanseutvikling, på skolen eller distriktsvis. I tillegg avsettes 8 dager til evaluering, planlegging, kompetanseutvikling.

3.2 Inndeling av årsverket

Lærerne får under planfestet arbeidstid avsatt tid til undervisning, sosialpedagogiske oppgaver, annet arbeid med elever, kollegialt samarbeid, for- og etterarbeid, faglig-administrative oppgaver og andre planlagte aktiviteter med:

1280 timer er planfestet arbeidstid. Av dette er 478/637 timer undervisning. **Årlig undervisningstid angitt i 60/45 minutters enheter.**

Resten av årsverket disponeres til for- og etterarbeid og faglig ajourføring.

For arbeidsdager ut over elevenes skoleår legges en arbeidstid på 37,5 timer pr uke til grunn.

3.3 Arbeidsplaner

Prinsipper vedrørende innhold, utarbeiding og endring av arbeidsplaner drøftes på den enkelte skole.

Arbeidsgiver utarbeider arbeidsplan for den enkelte med grunnlag i tildelte arbeidsoppgaver. Dette gjøres etter samtale med arbeidstaker som kan la seg bistå av sin tillitsvalgte.

Den enkeltes arbeidsplan skal som et minimum angi planfestet arbeidstid inkludert undervisningstid.

Årsrammen for undervisning kan etter avtale mellom den enkelte lærer og rektor reduseres for at læreren skal kunne utføre andre arbeidsoppgaver i tilknytning til undervisningen. Gis læreren arbeidsoppgaver som medfører reduksjon i årsrammen for undervisning, behandles dette i samsvar med bestemmelsene i kapittel 5.

Overtid kan pålegges for kortere eller lengre periode ved at årsrammen for undervisningstid økes. Overtidsbetaling gis for det antall timer årsrammen for undervisning er økt med (utover 100 %).

Pålagt arbeid utover oppsatt arbeidsplan utløser kompensasjon. Merarbeid godtgjøres med ordinær lønn – overtid godtgjøres med overtidbetaling.

4. SENIORTILTAK

~~Lærere har rett til å få redusert årsrammen for undervisning med inntil 5,8 % og 12,5 % fra skoleårets begynnelse det kalenderåret de fyller hhv 55 og 60 år.~~

~~Årsrammereduksjon innebærer en omfordeling av arbeidsoppgaver innenfor det ordinære årsverket. Den omfordelte tiden nyttes til pedagogisk arbeid og forutsettes å lette den enkelte lærers arbeidssituasjon.~~

4. LIVSFASETILTAK

4.1 Det første yrkesåret i folkehøgskole

Lærere har rett til å få redusert undervisningen med inntil 6 % fra skoleårets begynnelse det første yrkesåret i folkehøgskole. Den frigjorte tiden disponeres til for- og etterarbeid og faglig ajourføring, dersom man ikke blir enige om noe annet.

Ordningen trer i kraft med virkning fra skoleåret 2019/2020.

4.2 Seniortiltak 57 år

Lærere har rett til å få redusert undervisningen og/eller andre arbeidsoppgaver med elevene, med til sammen inntil 6 % av årsrammen for undervisning fra skoleårets begynnelse det kalenderåret de fyller 57 år. Reduksjonen innebærer en omfordeling av arbeidsoppgaver innenfor det ordinære årsverket og forutsettes å lette den enkelte lærers arbeidssituasjon.

Overgangsordning

Lærere som er født i 1963 eller tidligere, og som har benyttet seg av retten til seniortiltak etter gammel ordning, beholder den ordningen. Læreren har ikke rett til å gå over fra gammel til ny ordning når de har begynt å benytte seg av tiltaket.

4.3 Seniortiltak 60 år

Lærere har rett til å få redusert undervisningen og/eller andre arbeidsoppgaver med elevene, med inntil 12,5 % av årsrammen for undervisning til sammen fra skoleårets begynnelse det kalenderåret de fyller 60 år. Disponeringen av den frigjorte tiden drøftes med den enkelte lærer og forutsettes å lette den enkelte læreres arbeidssituasjon. Læreren kan la seg bistå av tillitsvalgt.

5. ANDRE ARBEIDSOPPGAVER

Har lærere arbeidsoppgaver som medfører reduksjon i årsrammen for undervisning, behandles dette på følgende måte:

1. Arbeidet utføres i arbeidsplanfestet tid om ikke annet avtales.
2. Reduksjon i undervisningstiden for å utføre andre oppgaver medfører en økning av arbeidsplanfestet tid med en faktor på 0,6 per nedsatt undervisningstime.
3. Der reduksjonen utgjør undervisning tilsvarende 40 % av årsrammen for undervisning eller mer, kan arbeidsplanfestet tid økes inntil 1462,5 timer.
4. Tildeling av andre oppgaver i henhold til seniortiltakene, jf. punkt 4, medfører ikke økning i arbeidsplanfestet tid.
5. Der reduksjonen utgjør undervisning tilsvarende 70 % av årsrammen for undervisning eller mer, kan arbeidsåret økes inntil 36 uker.

6. TIDSRESSURSER

6.1 Kontaktlærer – og hovedlærerfunksjoner

Det gis en ressurs på minimum 0,15 % av en stilling per godkjent tilskuddselev til kontaktlærerfunksjon og en ressurs på minimum 0,15 % per godkjent tilskuddselev til hovedlærerfunksjon.

6.2 Foredrag

Inntil 4 foredragstimer pr. lærer pr. uke kan regnes som 2 ½ undervisningstime pr. foredragstime.

7. LØNNBESTEMMELSER

7.1 Godtgjøring for særlige oppgaver

Undervisningspersonale som tillegges midlertidige arbeidsoppgaver utover sin arbeidsavtale, kan gis et lønnstillegg så lenge de har slike oppgaver. Slik godtgjøring kommer i tillegg til den enkeltes personlige lønn.

Skolen avgjør hvilke oppgaver som skal utføres ved skolen og hvem som skal pålegges oppgavene. Godtgjøring for arbeidet skal tilpasses omfanget av arbeidet og om det settes av tid til å utføre oppgaven.

Godtgjøringene fastsettes etter lokale forhandlinger og følger den enkelte arbeidstaker så lenge vedkommende har oppgavene. Ved endring i oppgaver eller skifte av innehaver, forhandles det om eventuelle endringer i godtgjøringen.

Ved uenighet om fastsetting/endring av godtgjøring gjelder:

- ved endring eller oppretting av nye oppgaver vedtas arbeidsgivers siste tilbud
- ved skifte av innehaver (uten endringer) videreføres tidligere godtgjøring

Tilleggene er pensjonsgivende.

7.2 Godtgjøring for særskilt arbeidstid mm.

Undervisningspersonale i hel stilling gis en godtgjøring på minst kr **26 000,-** per år for særskilt arbeidstid. Undervisningspersonale som ikke er i hel stilling gis forholdsmessig godtgjøring. Godtgjøringen kommer i tillegg til vedkommendes personlige lønnsfastsetting. Denne godtgjøringen erstatter utbetalinger etter overenskomstens kap. 1 §§ 5.2, 5.3, 5.4, 5.5 og § 4.3.6.

Tillegget er pensjonsgivende.

Med virkning fra 1. januar 2019 økes godtgjøringen til kr 26 500,- per år.

Merknad:

Den særskilte arbeidstiden følger av oppgaver som pålegges undervisningspersonalet ut fra **F**olkehøgskoleloven med forskrifter. Skolene organiserer arbeidet etter turnus- og vaktordninger.

7.3 Lønn for delt årsverk

For lærere i folkehøgskolen som underviser for et kortere tidsrom enn ett år, utbetales så stor del av årslønnen som vedkommende har gjort av sitt årsverk.

7.4 Utbetaling av lønn

Lønn utbetales en fast dag i måneden. Det gjelder også faste lønnstillegg og variable lønnstillegg for foregående måned hvis det er praktisk mulig.

I særskilte tilfeller kan arbeidstakeren få inntil 2 måneders lønn utbetalt på forskudd. Det skal inngås skriftlig avtale med arbeidstakeren om tilbakebetalingen.

Arbeidstakere tilsatt for 1 måned eller mindre godtgjøres med timelønn. Arbeidstakere tilsatt for mer enn 1 måned, godtgjøres med månedslønn. Arbeidstakere i timelønnet stilling går over til månedslønn etter mer enn 1 måned sammenhengende tjeneste. Spredte timer, i tillegg til delstilling, godtgjøres med ordinær timelønn.

7.5 Lønnstrekk

Lønnstrekk for fravær foretas etter vanlige regler ut fra stillingsstørrelse og det antall dager fraværet gjelder. For kortere fravær trekkes ordinær timelønn innenfor den tid som ligger i arbeidsplanen til den enkelte.

8. SKOLELEDELSE

8.1 Årsverk

Rektor, assisterende rektor og inspektør har et netto årsverk på 1687,5 timer.

Arbeidsåret forlenges ut over 35 uker i forhold til administrasjonsdelen av årsverket. (30 % administrasjon gir 3 uker forlengelse, 50 % administrasjon gir 5 uker osv.)

Ledere som har undervisningsplikt som del av stillingen sin, legger denne undervisningen inn i ordinær arbeidstid. Fordeling av ledelsesoppgaver og eventuelle undervisningsoppgaver drøftes på den enkelte skole.

8.2 Ledelsesressurs

Ledelsesressurs fastsettes av skolens styre.

I utgangspunktet videreføres ledelsesressursen skoleåret 2014/2015 som et minimum. Ved nye skoler eller ved større endringer i elevtall/undervisningsomfang eller andre vesentlige

driftsmessige forhold, fastsettes ledelsesressursen med utgangspunkt i sammenliknbare skoler.

Ved fastsetting av ledelsesressursen, bør det tas hensyn til lokal styringsstruktur og delegering, og videre det behovet for styrking av pedagogisk og administrativ ledelse som følger av et mer rammepreget avtaleverk samt lov og forskrifter for folkehøgskolen.

9 GJENNOMFØRING

9.1 Lokale avtaler

Lokale avtaler for skoleåret ~~2018/2019~~2014/15 gjelder ut dette skoleåret. Lokale avtaler kan sies opp med 1 – en – måneds frist, men løper videre til det foreligger en ny.